

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

21.08.2014 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Вестник Друд

✓Губим 2,5 милиарда лева от младежката безработица

Какви са спецификите на младежката безработица в България и как да върнем обратно младите на трудовия пазар - за отговор на тези въпроси "Труд" събира представители на държавата, работодателите и синдикатите на 21 август.

България е загубила над 2,558 млрд. лв. от младите, които нито работят, нито учат. Данните са за 2012 г. и са последните публикувани засега. Сумата се равнява на 3,3% от brutния вътрешен продукт на страната. Това показва изследване на Фондацията за подобряване на условията на живот и труд към Европейската комисия.

Загубите се формират от публичните разходи за обезщетения за безработица, помощи за социално слаби, програми за обучение, квалификация и субсидирана заетост, както и от пропуснатите ползи за икономиката и приходите в бюджета от това, че голяма част от младите хора у нас не работят. Според последните данни всеки четвърти българин (24,7%) между 15 и 29 години е изолиран от пазара на труда и нито работи, нито учи, за да стане по-конкурентоспособен. По този негативен показател страната ни заема печалното първо място в Европейския съюз вече няколко поредни години.

В Гърция, Ирландия, Италия и Испания над 21% от хората до 29 години са неактивни. На обратния полюс са Австрия, Дания, Люксембург и Холандия, където делът им е едва 7-8%.

Средният дял на младите в Общността, които са прекратили образованието си и нямат работа, през 2012 г. е бил 15,9%. Зад сухата статистика стои съдбата на над 14,6 млн. млади европейци. Групата им е разнородна, но има и няколко общи характеристики. В повечето случаи това са хора с ниско образование, тежка семейна среда и емигрантско минало, посочват авторите на проучването.

Високата безработица сред младите европейци само през 2012 г. е нанесла социални и икономически щети за близо 163 млрд. евро в ЕС. Загубите са се увеличили с 10 млрд. евро спрямо 2011 г. и вече се равняват на 1,26% от БВП на Стария континент, показва изследването. Единствено в Гърция щетите от неактивността на младите са по-мощни, отколкото у нас. Южната ни съседка губи 4,27% от brutния си вътрешен продукт заради високата безработица. В Кипър, Унгария, Ирландия, Латвия и Полша загубите са под 2% от БВП. Най-малки са щетите за икономиките на Дания, Германия, Люксембург и Швеция - по-малко от 0,6% от БВП.

В парична стойност най-големи загуби е понесла Италия - 35,2 млрд. евро. Щетите за икономиката на Франция са 23,2 млрд. евро, а във Великобритания - 18,7 млрд. евро. Разходите намаляват в Австрия, Ирландия, Литва, Латвия и остават почти без промяна в Германия и Швеция.

Проучването показва, че младите хора не само в България, но и в цяла Европа продължават да изпитват големи трудности да намерят работа. Коефициентът на безработица сред тях е над 2 пъти по-висок спрямо по-възрастното население. Основните причини за това са, че в последните години на икономическа криза работните места намаляха значително, а бизнесът предпочита да наема по-опитни и квалифицирани кадри. В същото време фирмите рязко намалиха бюджета за обучение на начинаещи служители. Липсата на работа на пълен работен ден кара младежите да търсят алтернативи като почасова заетост с временни договори. Това поставя под риск професионалното им развитие и намалява шансовете да намерят работа за постоянно. В ЕС 31% от работниците до 24-годишна възраст са на временни договори. Сред по-възрастните този дял е 18%. В България временната и почасовата заетост все още имат значително по-малък дял от средните стойности за Европа.

Измеренията за загубите от продължителния престой без работа не са само икономически. Безработицата затруднява напускането на дома на родителите. Българските мъже се отделят най-късно от родителите си. За повече от половината от тях това време идва на 34,5 години - с 8 години по-късно в сравнение със среднестатистическия европейец. Българките заживяват в отделно домакинство на 26,2 години, при 23,8 години средно за ЕС. Най-рано от семействата си се отделят младежите в Швеция и Дания. Въпреки че заживяват самостоятелно по-късно, българите стават родители по-млади от среднестатистическите европейци.

Все пак на пазара на труда има положителна тенденция. В някои страни младежката безработица започна да намалява в резултат на големия паричен ресурс, който ЕК насочи към борбата с проблема. През 2014 и 2015 г. България ще получи 110 млн. евро от ЕС за целта. Анализаторите обаче са категорични, че за трайното стабилизиране на пазара на труда и за създаването на устойчиви работни места е необходимо съживяване на икономиката.

През последните 12 месеца броят на безработните младежи в ЕС е намалял с над половин милион. Въпреки това над една пета от икономически активните млади европейци или 5,1 млн. души не могат да намерят работа. В България през последната година младежката безработица е намаляла до 23,2%, показват данните на Евростат за юни 2014 г. През същия месец на 2013 г. равнището е било 28,7%. Числата нареждат страната ни на второ място по спад на безработицата сред младите. Изпреварва ни само Хърватия, но там делът на младежите без поминък надхвърля 41%.

✓Форум на "Труд" за младежката безработица събира експерти, работодатели и синдикати

Вестник "Труд" организира утре от дискусиия за младежката безработица. Форумът започва в 10.00 часа в Полиграфическия комбинат.

Последни данни за заетостта на младежите, за предпочитаните от тях сектори, сравнителни данни за страните от ЕС и др. ще представи изпълнителният директор на Агенцията по заетостта Асен Ангелов.

За разминаванията между професионалната квалификация на младежите и очакванията на работодателите ще говорят експерти от Българската стопанска камара и други работодателски организации.

На дискусиията свои данни и анализи ще представят и експерти от КНСБ, КТ "Подкрепа", Националния младежки форум и компанията за подбор на персонал "Менпауър".

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник 24 часа

✓ Актуализация на бюджета, иначе ведомства закъсват в края на 2014 г.

Готви се актуализация на бюджет 2014. Разчетите ще са готови до 15 септември и тя ще бъде предложена на новия парламент независимо от това дали ще има нов кабинет.

Това заяви след заседанието на МС служебният финансов министър Румен Порожанов. "В действащия бюджет са заложили надценени приходи, за да се направят по-високи разходи", заяви Порожанов. Той определи като неизпълними планираните 2 млрд. лв. повече в сравнение с 2013 г.

Три основни причини за неизбежната актуализация посочи министърът: нереални приходи, замразени две европрограми и изоставане в събираемостта от данъци. „Няма да избягаме от актуализацията“, заключи той. Без нея може да се окаже, че някои министерства ще останат без пари още есента, каза министърът. Той определи управлението на финансите в някои министерства като много лошо, но не каза кои са те. И пресметна, че оръязването на разходите ще е поне с 10%, а тъй като това трябва да се случи за оставащите 4 месеца до края на годината, реалното съкращаване е 15%.

Новият му заместник- Кирил Ананиев започва разговори с министрите, за да вържат бюджетите си, каза Порожанов.

Министърът допуска, че може да се наложи той да подготви и бюджета за 2015 г. , ако няма редовен кабинет след изборите. Той смята, че е възможно да има проектозакон, който да е готов 90% на експертно ниво, така че новият кабинет да може да направи бърз преглед.

На заседанието вчера кабинетът одобри отчет за изпълнението на консолидираната фискална програма. От данните става ясно, че освен силно надценените приходи, които напъргат бюджета, има и растящи разходи. Спрямо юни 2013 г. те са се увеличили със 7%, или с 993, 7 млн. лв. Така към 31 юли т.г. дефицитът вече е 1,1 млрд. лв. - само с 300 млн. лв. под планираните 1,4 млрд. лв. (Всички данни за бюджета - виж таблицата.)

Държавен бюджет	2013				2014			Планиран ръст на ЗДБРБ за 2014 спрямо отчет 2013	Изменение 31.07.2014 спрямо 31.07.2013
	Закон 2013	Отчет към 31.12.2013	Отчет към 31.07.2013		Закон 2014	Отчет към 31.07.2014			
			млн. лв.	% изпълнение на закон		млн. лв.	% изпълнение на закон		
Приходи и помощи	18 354,4	18 120,9	10 513,1	57,3%	19 262,7	10 370,4	53,8%	106,3%	98,6%
Данъчни приходи	16 085,9	15 622,1	8967,9	55,8%	17 337,0	9117,9	52,6%	111,0%	101,7%
Преки данъци	4034,1	3887,2	2374,5	58,9%	4306,6	2593,2	60,2%	110,8%	109,2%
Корпоративни данъци	1567,4	1553,0	1020,1	65,1%	1673,8	1041,6	62,2%	107,8%	102,1%
ДДФЛ	2466,7	2334,2	1354,4	54,9%	2632,8	1551,5	58,9%	112,8%	114,6%
Косвени данъци	11 918,1	11 590,7	6500,9	54,5%	12 829,0	6423,6	50,1%	110,7%	98,8%
ДДС	7655,0	7366,5	4222,7	55,2%	8281,7	4126,6	49,8%	112,4%	97,7%
Акцизи	4115,0	4055,8	2184,2	53,1%	4377,9	2195,1	50,1%	107,9%	100,5%
Данък върху застрах. премии	28,1	22,3	13,0	46,3%	33,3	16,4	49,2%	149,0%	125,9%
Мита и митнически такси	120,0	146,2	81,0	67,5%	136,2	85,5	62,8%	93,2%	105,5%
Други данъци	132,7	143,1	91,4	68,9%	200,3	100,2	50,0%	140,0%	109,6%
Налози върху захарта	1,0	1,0	1,0	104,6%	1,0	1,0	95,5%	100,0%	95,6%
Неданъчни приходи	2224,3	2394,1	1493,2	67,5%	1874,1	1235,1	65,9%	78,3%	82,7%
Помощи	44,3	104,7	52,0	67,1%	51,6	17,3	33,5%	49,3%	33,3%
Разходи, трансфери и вноски на България в бюджета на ЕС	19 648,2	19 290,1	10 992,6	55,9%	20 598,9	11 326,1	55,0%	106,8%	103,0%
Разходи	9294,4	8672,5	4946,4	53,2%	9899,6	4886,2	49,4%	114,1%	98,8%
Нелихвени разходи	8453,2	8019,8	4370,6	51,7%	9234,9	4441,7	48,1%	115,2%	101,6%
Резерв за неотложни и/или непредвидени разходи *	406,6				861,1				
Лихвени плащания	841,2	652,7	575,9	68,5%	664,7	444,5	66,9%	101,8%	77,2%
Трансфери	9445,6	9683,5	5441,0	57,6%	9794,7	5824,6	59,5%	101,1%	107,1%
Вноска на България в бюджета на ЕС	908,2	934,1	605,2	66,6%	904,7	615,3	68,0%	96,9%	101,7%
Бюджетен баланс	-1293,7	-1169,2	-479,5		-1336,2	-955,7		114,3%	

* В позицията "Резерв за неотложни и/или непредвидени разходи" се посочват само данните по отчет. Данните по отчет се образуват в съответните разходни позиции, според икономическия характер на извършените разходи за сметка на резерва.

Отчет за изпълнението на бюджета за първите 6 месеца на тази година.

Ще опитаме да удържим дефицита до 3%, за да не влизаме в процедура по свръхдефицит, а само в обяснителен режим с ЕК за неизпълнение на бюджетните си цели", обеща министър Порожанов. Той се зарече също да не задържа ДДС за фирмите, за да свива изкуствено дефицита, тъй като иска държавата да остане коректен платец.

Попитан колко нов дълг ще емитира, той заяви, че идеалният вариант бил дългът да бъде увеличен само с размера на дефицита, който трябва да бъде покрит". Както "24 часа" вече писа, Порожанов актуализира емисионния календар и планира нови 735 млн.лв. емисии през август и септември.

Той отчете, че във фискалния резерв има 8,2 млрд. лв., които покриват дълговете ни плащания, най-голямото от които са 1,7 млрд. лв. през януари 2015 г.

Кабинетът изненадан, че БНБ ще печата пари

БНБ е изненадала служебния кабинет с решението си да печата пари, стана ясно вчера след заседанието на МС.

"Дайте ни време да се запознаем", помоли журналистите премиерът проф.Георги Близнашки. Служебният финансов министър Румен Порожанов направо сложи ръката на сърцето си и каза "Дори не знам за какво става въпрос, как да го коментирам".

Затова и двамата вчера не отговориха на въпросите дали печатането на нови 60 млн.броя банкноти, за което "24 часа" съобщи преди ден, е наливане на инфлация в икономиката и дали не противоречи на правилата на валутния борд.

Премиерът Близнашки дори си призна, че откакто е начело на служебното правителство, не се е срещал с управителя на БНБ Иван Искров. След като журналисти също му се оплакаха, че нямат комуникация с централната банка, Близнашки обеща да проведе разговор с управителя и да го прикани да стане "по - диалогичен".

На въпроси за кризата с КТБ и протестите на вложители от последните дни , премиерът Близнашки заяви, че "може само да им съчувства" . Той повтори съобщението си от вчера, че "има лъч надежда" за затворената банка в лицето на един виенски фонд, но отново отказа да съобщи подробности с уговорката, че е провел само "корпоративна среща с тях и чака оферта".

Служебният финансов министър Румен Порожанов добави, че решението за КТБ в ръцете на независимата БНБ, а състоянието е обезпокоително заради отраженията на кризата върху икономиката. Той съобщи, че финансовото министерство прави анализ за отражението на кризата върху отделните фирми и отрасли, респ. върху данъчните и бюджетните приходи. И повтори, че той прави възможното решението на въпроса с КТБ да е пазарно и да не ангажира публичен ресурс.

Лихви по депозити ще падат, още дефлация

Забавяне на икономическата активност до края на годината прогнозира БНБ вчера в тримесечния си доклад. Причините - рецесията в Европа, напрежението Украйна- Русия, дефлационните процеси у нас, ситуацията с КТБ и политическа несигурност.

Лихвите по депозитите ще падат още, а по кредитите - ще се колебаят около достигнатите нива, прогнозира експертите. Факторите за това - високата ликвидност на банковата система, понижаването на лихвените равнища в еврозоната и слабото търсене на заемни ресурси. БНБ прогнозира още, че заради слабото изпълнение на приходите дефицитът от 1,8% ще бъде превишен. "При нужда от държавна помощ за КТБ разходите за нея няма да повлияят пряко на касовия дефицит, но могат да се отразят върху този на начислена основа, смятат анализаторите. Но не посочват цифри, тъй като те ще зависят от избрания механизъм. Дефлация до края на годината очакват още централните анализатори. Темповете на затихване на дефлационните процеси ще зависят от административно контролираните цени и от тези на хранителните продукти.

Като основни икономически рискове те посочват несигурната обстановка, която ще прави фирмите предпазливи при наемане на работници, а инвеститорите също щели да се въздържат.

Отварят пак фонд "Флаг" за общините

С вицепремиера Екатерина Захариева обмисляме възможността общините, които трябва да плащат по обществени поръчки по спрените две европрограми да получат средства за това от фонд "Флаг", докато плащанията бъдат възстановени, съобщи министър Румен Порожанов. Събирали се и данни на какъв етап са проектите по програмата за развитие и растеж, каква икономия може да се направи от нея, но без да се спират обществени поръчки и да се нарушава законът, съобщи министърът.

По замразените от Брюксел "Околна среда" и "Регионално развитие" има започнати проекти, сроковете текат и ако няма разплащания, средствата по тях ще бъдат загубени, каза Порожанов. Затова през август са направени два превода - от 166 млн. лв. по околна среда и 180 млн.лв. по регионално развитие.

✓ Има натиск върху цената на тока, твърди Явор Куюмджиев

Ако ме питате дали има натиск върху цената на тока – да, има. Нейното повишаване зависи от решение, което взе Конституционния съд преди месец и половина за падането на таксата от 20% върху ВЕИ-тата. Това заяви Явор Куюмджиев, заместник-председател на Комисията по енергетика в 42-то Народно събрание и водач на листата на БСП в Търговище, пред TV7.

„Другият проблем са т.нар. американски ТЕЦ-ове, където изтичат огромни пари. Аз лично мога да се подпиша, че управляващите няма да го решат, защото самите те са лобисти на чужди интереси“, добави той.

Относно броженията срещу избирането на Кристиан Вигенин за водач на листата на БСП в Благоевград, Куюмджиев заяви, че Вигенин и предпочитаната за водач Корнелия Нинова няма какво да делат.

„Местните структури имат проблем с Вигенин относно действията му като външен министър, най-вече по отношение на проблемите в Украйна“, заяви социалистът.

„Ние сме единствената партия, която има потенциал да подобри значително резултатите си от европейските избори през май“, категоричен беше Куюмджиев.

✓ Министерствата остават без пари, ако няма актуализация на бюджета

Бюджетният дефицит вече е над 1 милиард и 100 милиона лева, което означава, че ако няма актуализация на бюджета, на есен министерства ще останат без пари, а много общини ще фалират. Така със сигурност дупката в бюджета в края на годината ще е по-голяма от заложените близо 2%, съобщи bTV.

Задачата на кабинета е дефицитът да се удържи под 3 на сто в края на годината, за да се избегнат санкции и процедура по свръхдефицит. Страната ни обаче ще влезе в обяснителен режим.

Напрежението върху държавния бюджет идва от надценените приходи, несъобразеното харчене на фона на по-малкото пари, които влизат в държавната хазна от акцизи и данъци, както и заради спрените плащания по две оперативни програми.

Фискалният резерв в края на юли е над 8 млрд, лева, сочат данните. Това обаче е фалшиво спокойствие, тъй като парите са разчетени така, че да покрият текущия дефицит и големите плащания, които предстоят.

До средата на септември министерствата трябва да представят анализ за съкращаване на разходите си до края на годината. „За съжаление влизаме в извънредна ситуация. Дефицитът независимо от всичко трябва да го запазим в рамките на 3%. Ние трудно ще избягаме от актуализацията на бюджета, която ще представим на новото Народно събрание, когато то се формира“, обясни финансовият министър в служебния кабинет Румен Порожанов.

Вестник Друд

✓Режат джипове от европари за селски туризъм

След година и половина мотаене отново се променят условията за еврофинансиране за селски туризъм и микропредприятия. 1650 проекта от началото на 2013 г. кандидатстват по Програмата за развитие на селските райони. Причината е поредна смяна на правилата от министерството на земеделието. Те засягат субсидирането на луксозни коли. Предишният земеделски зам.-министър Явор Гечев е подготвил промени в две наредби, които се подкрепят от сегашния служебен министър Васил Грудев. Те предвиждат да не се дават евросредства за коли, чиято стойност надхвърля 47 102,29 лв., или 39 251, 90 лв. без ДДС. По данни на НСИ е изчислено, че возилата над тази стойност са луксозни.

Според действащите правила, одобрени отново от предишния екип на земеделското министерство, се допускат и по-скъпи коли, като евросубсидията бе до 47 500 лв., а кандидатът доплаща разликата. До тази схема се стигна след месеци протакане и спорове дали и какви коли трябва да се субсидират.

От министерството аргументираха поредната смяна на правилата със становище на Еврокомисията, че разходите за луксозни возила са „нецелесъобразни“.

С промяната от европари ще бъдат отрязани 55 проекта - основно за джипове. 31 от тях са за селски туризъм, а останалите 22 - за микропредприятия.

Всички 1650 проекта бяха класирани по досегашните правила, но така и не бяха подписани за финансиране от бившия шеф на фонд „Земеделие“ Мирослав Николов, въпреки че имаше срок до 30 юни. Причината - оказа се, че той използва подписа си като коз в своята битка с бившия земеделски министър Димитър Греков.

От земеделието обещава да направят новото поддръждане на проектите за 1 месец. Отхвърлените 55 предложения ще бъдат заменени с нови. @

ПРЕСЯВАНЕ

Всички 1650 кандидати за пари по Програмата за селските райони ще трябва да подадат допълнителни декларации, към вече представените проекти.

В тях трябва да посочат, че не са получавали държавни помощи, а администрацията да провери твърдението им.

Сменят правилата и за горски проект

Министерството на земеделието ще сменя правилата за одобрение на проектите за възстановяване потенциала на горите. Това става близо месец след като приключи приемът на предложенията. Инвестициите са за залесяване, дейности срещу пожари, закупуване на семена и др.

Причината е, че заради чиновническо недоглеждане липсват критерии, по които проектите да се оценяват и класират. Такива не са заложили, тъй като в администрацията не очаквали толкова голям интерес към мярката и смятали, че парите ще стигнат за всички кандидати. При бюджет от 30,24 млн. лв. обаче постъпили 123 проекта за 102,767 млн. лв.

Критериите за оценка са разписани в Програмата за развитие на селските райони, но трябва да се зложат и в наредбата, по която ще се пресяват проектите. Ще бъдат включени в нея след одобрение от Комитета по наблюдение, казаха от земеделското ведомство. Експерти смятат, че е по-добре да се обяви нов прием.

Млади фермери още чакат 27 млн. лв.

Млади фермери излизат днес на протест пред областните служби на фонд „Земеделие“ в цялата страна. В декларация, изпратена до министър Васил Грудев, като причина се посочват „бездействието на министерството и на фонда“.

Повод за протеста е, че през март 2013 г. с постановление на Министерския съвет по мярка „млад фермер“ бяха отпуснати 48 млн. лв. за около 1000 проекта.

Фонд „Земеделие“ стартира мярката чак в края на 2013 г. с бюджет само за 400 проекта, а останалите 600 останаха в очакване на втори прием.

Този втори прием така и не стана факт въпреки промените в наредби и обещанията на държавата, че са намерени 27 млн. лв. за целта.

Вчера от министерството на земеделието съобщиха, че Грудев се е срещнал с неформалната организация „Кауза млад фермер“.

Министърът поканил представителите на организацията да участват в подготовката и разработването на наредбата по тази мярка.

Вестник Капитал

✓Компаниите имат 7 трлн. долара за бъдещи сделки

Инвеститорите притискат корпорациите да разширяват бизнеса си.

Глобалните корпоративни гиганти са на път да използват рекордните си кешови резерви за нови сделки и инвестиции, което може да е масивен стимул за световната икономика. Най-големите корпорации и фондове за дялови инвестиции държат запаси от 7 трлн. долара, натрупани от финансовата кризата досега, съобщи британският в. Telegraph.

Накъде да се насочат

След половин десетилетие на консервативни мерки инвеститорите притискат групите да използват парите си за разширяване на бизнеса си в момент, когато все повече производства по света оперират на пълен капацитет. "Очакваме увеличение на капиталовите разходи и сигналите са, че индустриалните компании започват да работят на най-високите нива за последните пет години", заяви пред изданието Денис Джоус, главен анализатор в Barclays.

В разгара на финансовата криза корпорациите "затегнаха коланите" и балансите си, като използваха постъпленията си да изплащат дълг или да трупат кешови резерви. Тази тенденция продължи дори и след края на рецесията. Към края на 2013 г. 5100 от най-големите компании в света са държали 5.7 трлн. долара под формата на кеш и краткосрочен дълг. Индустрията за дялови инвестиции държи още 1.2 трлн. долара - рекордна сума в историята. Списъкът не включва финансови компании като банки и застрахователи.

"Смятам, че повечето финансови директори дори няма да признаят, че са събрали толкова много пари" смята Джон Греъм, преподавател по финанси в Duke University. Според него фирмите в момента имат 50% повече кеш в сравнение с 10 или 15 години по-рано.

Най-много в САЩ

Корпоративна Америка е начело по кешови резерви с около 2 трлн. долара благодарение основно на запасите на технологичните гиганти. Apple държи над 158 млрд. долара, следвана от Microsoft и Google.

"Компания с подобни резерви има три възможности: сливания и придобивания, инвестиране в разширяване на собствения си бизнес и връщане на парите на акционерите", заяви пред Telegraph Лоурънс Холингуърт от JPMorgan. Възстановяващото се корпоративно доверие може да се види и от данните за глобалните сливания, които вече са на стойност 883.6 млрд. долара през тази година, със 127% повече от същия период на 2013 г. Фондовете също не остават назад. "Инвеститорите в компаниите за дялови инвестиции като пенсионни фондове и държавни инвестиционни корпорации вече са склонни на по-висок риск и търсят възвращаемост в среда с относително ниски лихви", коментира Ричард Парсънс, отговарящ за дяловите инвестиции в Deloitte.

"За мен не е важно Apple да пести пари. Местната ми банка може да се справи с тази задача. Тези компании трябва да инвестират в нови заводи и развойна дейност, които създават нови работни места и органичен растеж", коментира Дейвид Кей Джонсън, преподавател в Syracuse University.

Вестник Преса

✓Вноската за пенсия да се увеличи със 7,7%

Над 22,031 млрд. лв. са загубените приходи от осигуровки за 14 години

Вноската за пенсия трябва да се увеличи със 7,7%. Така приходите от осигуровки ще бъдат достатъчни за плащане на парите за старини, без да се налага държавата да доплаща от данъците. Това сочи анализ на Националния осигурителен институт (НОИ), който ще се обсъжда утре в Консултативния съвет по пенсионната реформа, научи „Преса“.

Според Кодекса за социално осигуряване сега вноската за пенсия за хората от най-масовата трета категория труд е 17,8% върху заплатата за родените преди 1960 г. и 12,8% за родените след 1 януари 1960 г. (за тях 5% отиват задължително в частен фонд). Осигуровката се дели в съотношение 40 към 60 между тружениците и шефовете им. Наред с това държавата задължително прави вноски от 12% върху заплатите на всички работещи. Така средната осигуровка за пенсия е 26,3% върху доходите от труд.

За да се балансира системата, тя трябва да бъде 34%. Това означава сегашната вноски за родените преди 1960 г. да се увеличи с 4,2%, а на родените след тази дата - с 9,2%. Засега съотношението 60:40 в плащането й ще се запази.

Малко над 22,031 млрд. лв. са загубите за приходите на Държавното обществено осигуряване (ДОО) от 2001 до 2013 г. Причината е намалението на осигурителните вноски. През м.г. приходите от вноски за ДОО са 5,4% от БВП, а държавното участие в разходите - 6,1% от БВП. За сравнение десет години преди това от вноски са постъпили 8,1%, а държавата е участвала в харчовете с 2,5% от БВП. Анализът на НОИ сочи още, че вноската за болест и майчинство, която сега е 3,5% от заплатата, трябва да стане 3,8%, а тази за безработица – от сегашния 1% да стане 1,8% от заплатата.

Бивш шеф на НОИ напуска Консултативния съвет

Главният икономически експерт на „Подкрепа“ и бивш управител на НОИ Николай Николов обяви, че отказва да участва в работата на Консултативния съвет по пенсионна реформа. Според него „не е ясно кой кой е в този съвет, кого представлява, какви политически и корпоративни цели отстоява“. Той не приема и наложеното информационно затъмнение на работата на органа.

Съветът се състои от 28 души. „Поне 5 души от тях по някакъв начин са свързани с пенсионните фондове. Пак почнаха приказки за увеличението на дела от вноската, който отива там, а няма нито дума за намаляването на таксите или за начина на инвестиране“, коментира и вицепрезидентът на синдиката Димитър Манолов.

✓България ще губи по 400 млн.лв. на месец

Това е изтъкнала в Брюксел вицепремиерът Екатерина Захариева, която заедно с икономическия министър Васил Щонов се срещна с еврокомисаря за енергетиката Гюнтер Йотингер

България ще губи всеки месец по 400 милиона лева, ако се стигне до евентуално спиране на доставките на природен газ, заради напрежението между Русия и Украйна. Това е изтъкнала в Брюксел вицепремиерът Екатерина Захариева, която заедно с икономическия министър Васил Щонов се срещна с еврокомисаря за енергетиката Гюнтер Йотингер.

Комисарят е уверил, че поддържа постоянна връзка с Москва и Киев и не очаква проблеми с газовите доставки през есента и зимата. Той е подкрепил идеята за създаване на енергиен борд у нас и е поканил български експерти за разговори в ЕК с цел стабилизиране на сектор Енергетика.

Комисар Йотингер е поканил български експерти и за разговори за изясняване на детайлите по наказателната процедура за "Южен поток".

✓КНСБ иска спешна тристранка

КНСБ иска свикване на Национален съвет за тристранно сътрудничество в най-кратък срок.

"Давам си сметка за Вашата натовареност и съгъстената програма на всички членове на Правителството, но позовавайки се на заявената готовност Националният съвет за тристранно сътрудничество (НСТС) да се ангажира с най-парещите, макар и по-дългосрочни от мандата на служебното правителство проблеми, които несъмнено провокират обществено напрежение. Затова е належащо свикването на НСТС в най-кратък срок", пише в писмо до служебния премиер Георги Близнашки президентът на КНСБ Пламен Димитров.

Според Димитров социалните партньори на първо място трябва да разгледат резултатите от анализа на правителството, относно състоянието на държавата, на икономиката, на публичните финанси, проблемите на българската енергетика, развитието и перспективата за пенсионната реформа. Обект на обсъждане и ангажименти на партньорите могат да бъдат и други важни за икономиката и обществото проблеми, уточнява Димитров.

✓Вицепремиерът Христовков оглавява тристранката

Представител на правителството в НСТС ще бъде и министърът на икономиката и енергетиката Васил Щонов

Правителството определи вицепремиера и министър на труда и социалната политика проф. Йордан Христовков за председател на Националния съвет за тристранно сътрудничество (НСТС). Представител на правителството в НСТС ще бъде и министърът на икономиката и енергетиката Васил Щонов, предаде БГНЕС.

НСТС е органът, в който се осъществяват консултациите между държавата и представителните организации на работниците и служителите и на работодателите по регулирането на трудовите и непосредствено свързаните с тях отношения, осигурителните отношения, както и въпросите на жизненото равнище. Състои се от по двама представители на имащите право на участие в него страни.

С друго решение заместник-министърът на здравеопазването Лидия Нейчева беше определена за представител на Министерството на здравеопазването и председател на Комисията по прозрачност. Решението ще позволи на Комисията да продължи нормално работата си. Поради освобождаването на всички заместник-министри от премиера Пламен Орешарски преди встъпването в длъжност на служебното правителство, в момента тя няма кворум за вземане на решения.

Аналогична промяна беше направена и в Надзорния съвет на Националната здравноосигурителна каса – като представители на държавата са освободени бившите заместник-министри Бойко Пенков и Людмила Петкова. Новите членове са директорът на дирекция в МЗ доц. д-р Мариана Василева и заместник-министърът на финансите Кирил Ананиев, който е определен и за председател на Надзорния съвет на НЗОК.

✓Николай Николов, бивш управител на НОИ: Вдигането на пенсионната възраст не е решение

Трябва да се мисли за събираемостта на осигуровките

Г-н Николов, анализ на Националния осигурителен институт (НОИ) сочи, че осигурителните вноски за пенсия трябва да се увеличат със 7,7%. Целта е приходите от тях да стигат за плащане на пенсиите и бюджетът да не „доплаща“ от данъци. Как ще коментирате?

- Разбира се, че вноските трябва да се увеличат, и това лесно може да се аргументира. Когато започнаха промените, в края на 1999 г. НОИ беше с излишък около 130 млн. лв., а сега е на дефицит от 5 млрд. лв. В момента като си купуват хляба, млякото и лекарствата, пенсионерите, майките и болните на практика финансират с ДДС собствените си пенсии и обезщетения. Близко 60% от пенсията е за сметка на данъците, а не на осигуровките, както трябва да бъде. Една от основните причини за огромния дефицит в бюджета на Държавното обществено осигуряване (ДОО) днес е точно безусловното намаляване почти наполовина на вноските - от 32% през 2000 г. на 17,8% днес. Препоръка за оптимизиране на размера им ни беше дадена наскоро даже от Световната банка, а Еврокомисията мълчи. Искам да припомня, че още през март т.г. по молба на тогавашния социален министър Хасан Адемов „Подкрепа“ даде предложение за увеличаване на приходите от осигуровки в ДОО. Една от препоръките ни беше не да наддаваме с колко да се увеличат те, а НОИ да излезе с пълен анализ, да се покаже пълната картина - какъв трябва да бъде техният размер, за да се преодолее огромният дефицит. И след това със социалните партньори да се направи дългосрочен план за това преодоляване. Видях

анализа на НОИ, поздравявам експертите на института за него. „Подкрепа“ настоява още от 2015 г. вноската за пенсия да се увеличи с 1,2% като първа стъпка.

- Работата на Консултативния съвет по пенсионната реформа беше възобновена и приходите от осигуровки са сред ключовите теми на обсъжданията.

- Лично аз благодарих на вицепремиера и социален министър Йордан Христосков за включването ми като експерт в този съвет, но се почувствах длъжен да откажа участие в неговата работа. Правят се нови структури при създадените със закон органи за консултации и диалог по въпросите на социалното осигуряване - Национален съвет за тристранно сътрудничество и Икономически и социален съвет. Питам - няма ли да бъдат по-представителни предложенията за оптимизиране на осигурителната система, предварително съгласувани в тези органи? Не е ясно кой кой е в този Консултативен съвет, кого представлява и какви политически и корпоративни цели и интереси преследва и отстоява. Поради това възникват и основателни съмнения за целите, които си поставя самото служебно правителство. Имам резерви относно участието в съвета на хора, за които пенсионното осигуряване е търговска дейност. Смятам, че участието на председателя на асоциацията на пенсионните дружества е достатъчно за представяне на техните позиции.

- Неизменно всяко правителство стига до препоръките на Еврокомисията по темата с пенсиите. Какво всъщност се очаква да направим?

- От години препоръките се преповтарят: да увеличим пенсионната възраст, като я обвържем с очакваната продължителност на живота; да изравним възрастта за мъжете и жените; да премахнем възможностите за ранно пенсиониране; да въведем по-строги критерии за отпускане на пенсии за инвалидност... Всички те целят да се отдалечат пенсиите от хората, по-малко време да ги получават, да се икономисват пари и да се постигне някаква финансова стабилност на пенсионната система. Няма нито дума за това как да се върне доверието към системата, пенсиите да станат по-високи, по-справедливи. Няма препоръки за повишаване на събираемостта на осигурителните вноски, за криминализиране на умишленото им неплащане в особено големи размери, за въвеждане на стимули за осигуряване върху реалните доходи и др. Следователно логичният въпрос е дали поставените от ЕК проблеми са най-важните за решаване.

- Няма лошо в грижата за стабилността.

- Не на мен трябва да се обяснява какво е да правиш пенсионна политика и реформи без пари, защото аз ръководех социалното и пенсионното осигуряване в най-тежките години на прехода - от февруари 1990 до април 2000 г. Когато говорим за пенсиите като система, трябва да имаме предвид две ключови понятия - адекватност и стабилност. Това са двете страни на една и съща монета. В препоръките няма нито дума за адекватност, а има загриженост само за стабилността. При това не на цялата пенсионна система, а само на част от нея - на държавното пенсионно осигуряване.

- Как си обяснявате това?

- Според мен по-точният въпрос е кой е обяснявал на ЕК каква е пенсионната система у нас и какви проблеми имаме. Не е трудно да се досетим, че това, което е разбрала комисията, е дянковският прочит на пенсионната система, а предложенията са идентични с неговите и на либералните му съратници разрушителни действия: грижа само за фиска и нито стотинка за пенсионерите за цели четири години. Едва ли някой е обяснил на ЕК, че един милион (близо половината) от българските пенсионери днес получават до 250 лв., или под официалната линия на бедност, която е 251 лв. Никой не е обяснил, че повишаването на пенсионната възраст съвсем не е панацея за повишаване на стабилността на системата. Известно е, че от 2000 г. се повиши възрастта на мъжете от 60 г. на 63,8 г., а на жените - от 55 на 60,8 г. Повиши се и необходимият стаж за излизане в пенсия. Защо не се оценява как се развива задължителното допълнително пенсионно осигуряване, т.нар. универсални и професионални фондове, където се насочват милиарди левове в частни дружества при този остър дефицит в НОИ.

- Това, което казвате, е смущаващо.

- За мен силно смущаващо е това, че за близо 15 години не се намери държавник да каже обективно и ясно какво печелим и какво губим от наложения през 2000 г. от Световната банка и други явни и неяви заинтересувани кръгове екзотичен пенсионен модел, който Стара Европа не познава. Като създател и първи управител на НОИ на мен ми се иска следващата препоръка на ЕК да бъде „долу ръцете от НОИ“.

- Нека се върнем към настоящите препоръки и да разберем какво точно ни казва ЕК.

- Не мога да разбера какво точно се иска да направим. Така например, ако погледнем осигурителния буквар - социалния кодекс, ще разберем, че още от 2000 г. възрастта за пенсиониране на мъжете и жените в България е еднаква и е една от най-високите за ЕС. Сега тя е 65 години и 8 месеца и е предвидено от 2015 г. да расте с четири месеца до достигането на 67 години. Все повече хора отиват към нея най-вече заради безработицата.

- А намеренията за обвързване на възрастта за пенсия с очакваната продължителност на живота?

- Според мен това противоречи на основни принципи на осигурителната система. Защото от отделния човек не зависи продължителността на живота на обществото, той не може да влияе върху тези процеси. Наред с това създава недоверие в пенсионната система. Правилният модел е да се иска от осигурените колкото може повече да се осигуряват, с по-висока вноска, и именно от това да зависи кога да се пенсионират.

- Нали целта беше да се намери механизъм, който да ликвидира политическата намеса при определянето на пенсионната възраст?

- Е, ако се възприеме този модел - според очакваната продължителност на живота, ликвидира ли я? А кой и по какъв начин ще определи осигурителния стаж, нужен за излизането в заслужен отход? За него не се говори, само за възрастта. Проблемът с ненамеса на политиките се решава от точковата система, която без никакви мотиви беше отменена преди три години. Тя е гъвкава и затова смятам, че е добре да се върне - по-рано ще се пенсионират хората с повече стаж.

✓Порожанов е готов с промени в Закона за бюджета до 15 септември

До 15 септември Министерството на финансите ще предложи на правителството законопроект за коригиране на параметрите на бюджета за 2014 г., обяви министърът на финансите Румен Порожанов в Министерския съвет, цитиран от БТА. В отговор на въпрос той коментира, че идеалният вариант в момента е дългът да бъде увеличен само с размера на дефицита, който трябва да бъде покрит.

Проектът на практика ще е на вниманието на следващия кабинет, тъй като се изисква одобрението му от Народното събрание. Още с встъпването в длъжност на служебното правителство беше обявено, че проект за актуализация на бюджета ще бъде подготвена.

Около 1 млрд. 200 млн. са допълнителните разходи в бюджета за тази година в сравнение с 2013 г. и те не са компенсирани поради това, че заложените приходи са надценени. Това, както и спрените плащания по програмите "Околна среда" и "Регионално развитие", създават рискове пред изпълнението на бюджета за тази година, обясни Румен Порожанов след като кабинетът прие доклада му за състоянието на бюджета към края на юни.

Диспропорцията между приходите и разходите директно влияе върху дефицита, трябва да се опитаме обаче да го запазим в рамките на 3 процента, за да не започне Брюксел процедура за свръхдефицит срещу страната ни, каза финансовият министър.

По оперативните програми "Околна среда" и "Регионално развитие" са започнали проекти, сроковете текат и ако не се извършат разплащания, средствата по тях ще бъдат загубени, обясни Порожанов. Ето защо през август са извършени две плащания - 166 млн. лв. по "Околна среда" и 180 млн. лв. по "Регионално развитие" като тези две числа ще дадат пряко отражение за увеличение на дефицита за месеца.

Румен Порожанов посочи, че с вицепремиера Екатерина Захариева в момента обмислят възможността общините, които трябва да извършат плащания по обществени поръчки по спрените две програми да получат средства за това от фонд "Флаг". Събират се и данни на какъв етап са проектите по програмата за развитие и растеж и до каква степен може да се реализира икономия от тази програма, но без да се спират обществени поръчки и да се нарушава законът.

[Вестник Стандарт](#)

✓Заради ембаргото: БГ фирми с клонове в Сърбия

Наши компании търсят фалирала предприятия в западната ни съседка

София. Български предприятия са изявили интерес към инвестиции в съседна Сърбия, след като Русия въведе ембарго за внос на земеделски стоки от Европа. Това обясни първият съветник в посолството на Република Сърбия у нас Александър Миличевич.

От години съседите и страната на Путин имат безмитен режим помежду си. Според договорките без облагане от Сърбия могат да се изнасят продукти, от които поне 51% са произведени именно на територията на комшиите, обясни Миличевич за "Стандарт". Проверка на вестника показа, че родни компании имат интерес да преработват български суровини при съседите или да пакетират готова продукция. Месари и мандраджии обмислят варианти да построят малки цехове при комшиите или да купят фалирала предприятия.

Въпреки инвестициите бизнесмените могат да се окажат на печалба, тъй като руското вето буквално срива цените на земеделските, млечни и месни продукти заради засилената конкуренция. Както и заради освободените стоки, които е трябвало да бъдат внесени в Москва, а вместо това се продаваха почти на безценица в Общността. Родните компании могат да получат средства за новите инвестиции и от отпусканите от Брюксел помощи за пострадалите производители. Общността даде 125 млн. евро за компенсации, от които могат да се възползват селскостопанските производители до края на ноември.

Европа губи 6,7 млрд. евро от ветото

Европа ще губи по 6,7 млрд. евро годишно заради забраната за износ на продукти към Русия, изчисляват експерти. Разчетите само на Полша показват, че загубите ѝ ще достигнат 750 млн. евро. Страната е изпратила искане към Европейската комисия за разглеждане на решението на Русия да забрани вноса на широка гама от хранителни продукти от страна на Световната търговска организация. "Факт е, че Полша е подготвила официално оплакване до СТО във връзка с руската забрана", съобщи министърът на земеделието Марек Савицки. Междувременно пък Русия отмени ембаргото за внос на семе за картофи, грах и царевица, както и за личинки на съомга и пъстърва.